

ESLÖVS KOMMUN
kommunen@eslov.se

2023-12-21

1 (20)

Dnr- SI 2023:6596

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid Östra Strö
skola i Eslövs kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Östra Strö skola avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från *regelbunden* kvalitetsgranskning till *planerad* kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Östra Strö skola* i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att systematiskt leda och styra det pedagogiska arbetet på skolan utifrån en bred uppföljning och analys av kunskapsresultat och undervisningens genomförande.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i låg utsträckning.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp och analysera omdömen och kunskapsresultat ur olika perspektiv för att säkerställa att lärarnas omdömen av elevernas kunskaper är rättvisande och likvärdiga.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **12 augusti 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2023:6596) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Östra Strö skola leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling.

Skolinspektionens sammanfattande motivering till bedömningen är följande:

Granskningen visar att rektorn till viss del skapar sig en nulägesbild av skolan genom att till viss del följa upp kunskapsresultaten och i vissa delar undervisningens genomförande. Granskningen visar vidare att rektorn fördelar och omfördelar resurser vid behov samt vidtar vissa relevanta utvecklingsåtgärder, men att dessa till viss del saknar en koppling till skolans senaste uppföljning och analys av kunskapsresultat och undervisningens genomförande. Granskningen visar också att rektorn inte ger personalen tydlig ledning i hur skolans jämställdhetsarbete ska bedrivas. Slutligen visar granskningen att rektorn till viss del leder det pedagogiska arbetet, organiserar så att vissa av lärarna kan samverka och följer upp om det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen.

Uppföljning, analys och utvecklingsåtgärder

Granskningen visar att rektorn till viss del skapar sig en nulägesbild av skolan genom att till viss del följa upp kunskapsresultaten och i vissa delar undervisningens genomförande. Av inskickad dokumentation och av intervjuer med rektorn, representanter för elevhälsan och lärarna framgår att klasslärarna på Östra Strö skola 1-3 utvärderar undervisningen och elevernas kunskapsresultat individuellt och inom arbetslaget för lågstadiet. Läsårsanalysen görs i slutet på ett läsår utifrån en gemensam mall från rektorn. Lärare som har majoriteten av sin anställning på den andra skolan inom rektorsområdet skiljer däremot inte på utvärdering av undervisning för eleverna från Östra Strö skola och på undervisning för elever på den andra skolenheten. Dessa lärare är heller inte alls del av rektorns uppföljnings- och analysarbete av undervisningen av elever från Östra Strö skola. Rektorn analyserar och sammanställer läsårsanalyserna i en kvalitetssammanfattning, där kunskapsresultat från alla tre årskurserna ingår i ämnena matematik och svenska. Samtal utifrån gruppnivå har rektorn tillsammans med sin chef en gång per termin, dock fokuserar samtalet på kunskapsresultat mer generellt och kring båda skolor inom rektorsområdet. Däremot följer rektorn inte upp den sammantagna

kvalitetssammanfattningen tillsammans med lärare eller annan personal. Det förekommer heller ingen systematisk diskussion med personalen kring kunskapsresultat, undervisningens genomförande eller arbetet med värdegrundsuppdraget utifrån rektorns uppföljnings- och analysarbete. Rektorn säger att hen endast följer upp och diskuterar resultaten i kvalitetsammanfattningen utifrån individuella elevers skolgång, vid misstanke om att elever inte kommer nå kunskapsmålen. Dessa samtal sker i samband månadsvisa elevvårdskonferenser (EVK). Frågor rörande undervisningens genomförande och värdegrundsuppdraget diskuterar rektorn tillsammans med den pedagogiska personalen formellt vid arbetsplatsträffar (APT) några gånger per termin, vilket beskrivs närmare under rubriken *Ledning och organisation*. Vidare framgår av intervjun med rektorn att hen inte sökt förklaringar till skillnader och variationer vad gäller kunskaps- och värdegrundsresultat i relation till undervisningens kvalitet och genomförande. Exempelvis säger rektorn att hen uppmärksammat att kunskapsresultaten sjunkit det senaste läsåret i samtliga årskurser. Däremot har rektorn inte kunnat identifiera orsakerna till dessa iakttagelser.

Granskningen visar vidare att rektorn fördelar och omfördelar resurser vid behov samt vidtar vissa relevanta utvecklingsåtgärder, men att dessa till viss del saknar en koppling till skolans senaste uppföljning och analys av kunskapsresultat och undervisningens genomförande. I intervjuer med rektorn, representanter för elevhälsan och lärarna framkommer att behovet av resurser, hur de ska fördelas och vilken effekt resursfördelningen får diskuterar rektorn tillsammans med vissa lärare och representanter för elevhälsan i mötesforum såsom regelbundna EVK och EHT-möten. Exempelvis har rektorn satt in stödinsatser kopplade till läsning till enskilda elever utifrån de behov som uppmärksamrats i bland annat screeningtester. Rektorn har också beslutat att personal från enhetens fritidshem ska vara närvarande i klassrummen under skoldagen för att stötta undervisningen på gruppnivå. Vidare framgår att skolans prioriterade utvecklingsmål är språk och kunskapsutvecklande arbetssätt (SKUA), ledarskap i klassrummet och matematikundervisningen, vilka kvarstår sedan tidigare års utvecklingsarbete men har sammanförts till ett område nuvarande läsår – undervisningens kvalitet. Det framgår av intervjuer med rektorn och lärarna att arbetet med exempelvis SKUA och ledarskap i klassrummet redan har bidragit till utveckling. Exempelvis beskriver både rektorn och lärarna att lärarna numera har en likartad och tydlig lektionsstruktur samt tydliggör lärandet för eleverna i större utsträckning än tidigare, vilket beskrivs närmare under rubriken *Målfokus, variation och aktivt lärarstöd i undervisningen*. Av intervjuer med rektorn och personalen framgår att skolans utvecklingsområde har svag koppling till analysen av skolans resultat. Rektorn kan inte tydligt redogöra för kopplingen mellan de prioriterade utvecklingsområdena och skolans behov baserat på hens senaste

uppföljnings och analysarbete av Östra Strö skola 1-3. Rektorn hänvisar istället till att undervisningen alltid kan utvecklas ytterligare i hänsyn till ledarskap exempelvis. Slutligen framgår av intervjuer med representanter för elevhälsan och lärarna att arbetet med prioriterade utvecklingsområden beslutas av rektorn tillsammans med förstelärarna på den andra skolan inom rektorsområdet samt att behoven skiljer sig åt mellan skolorna i rektorsområdet.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn inte ger personalen tydlig ledning i hur skolans jämställdhetsarbete ska bedrivas. Av inskickad dokumentation samt av intervjuer med rektorn, lärarna och representanter för elevhälsan framgår att rektorn inte leder något medvetet och systematiskt jämställdhetsarbete på skolan i syfte att se till att flickor och pojkar ges samma förutsättningar i utbildningen. Det förs inte några gemensamma diskussioner och det finns inte någon plan på hur skolan och personalen ska arbeta med jämställdhet. Rektorn förklarar i intervju att hen visserligen följer upp kunskapsresultat utifrån ett könsperspektiv, men att hen inte har diskuterat undervisningen tillsammans med personalen utifrån ett jämställdhetsperspektiv eftersom rektorn utifrån uppföljnings- och analysarbetet av kunskapsresultat och undervisningens genomförande bedömt att det inte finns ett sådant behov. Samtidigt framgår av rektorns tidigare uppföljning och analys av kränkingsanmälningar att det näst intill uteslutande är pojkar som utsätter och utsätts för eventuella kränkningar. Rektorns förklaring är att kränkningarna snarare är enskilda utfall utifrån individspecifik problematik än ett könsmonster. Eleverna beskriver i intervjuerna att det på deras skola inte spelar någon roll om man är pojke eller flicka, alla behandlas lika, men att vissa pojkar endast leker med andra pojkar. Slutligen framgår det av intervjuer med rektorn och lärarna att det inom kommunen har planerats in ett projekt kopplat till skolornas jämställdhetsarbete med start våren 2024.

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektorn till viss del leder det pedagogiska arbetet, organiserar så att vissa av lärarna kan samverka och följer upp om det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen. Av intervjuer med rektorn, representanter för elevhälsan och lärarna framgår att rektorn skapat en organisationsstruktur som ger enstaka lärare goda förutsättningar att samverka med varandra och delar av elevhälsan. Bland annat har rektorn organiserat verksamheten på så vis att majoriteten av lärarna på Östra Strö skola regelbundet träffas i samband med arbetslagsmöten, APT och EVK. Däremot framgår att lärare som har merparten av sin undervisning på den andra skolan i rektorsområdet inte deltar i dessa mötesforum. Därutöver träffar lärarna på Östra Strö

skola specialpedagogen i samband med EVK, men andra professioner inom elevhälsan deltar endast på förekommen anledning och i mån av tid. I samband med de delvis gemensamma mötesträffarna diskuterar lärarna undervisningen och arbetet med värdegrunden regelbundet utifrån en mötesstruktur som rektorn skapat. Därtill följer rektorn upp de pedagogiska diskussionerna genom att själv delta alternativt ta del av mötesprotokoll samt att hen styr innehållet eller anpassar utefter identifierade behov. Lärarna på Östra Strö skola träffar kontinuerligt i var sina processgrupper lärare från den andra skolan inom rektorsområdet, där de arbetar med skolornas gemensamma prioriterade utvecklingsområden. Exempel som ges i intervju på kollegialt lärande som gett avtryck i undervisningen är tidigare läsårs utvecklingsarbete med ledarskap i klassrummet och SKUA. Rektorn säkerställer att det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen genom att hen tar del av och följer upp arbetet inom processgrupperna via möten med förstelärarna för de olika processgrupperna.

Vidare framgår att rektorn se till att skolans arbetsrutiner och arbetssätt är tydliga för majoriteten av personalen samt att obehöriga lärare ges en introduktion. Av samtliga intervjuer framgår att mötesforum såsom arbetslagsmöten och APT används för att diskutera, planera och få samstämmighet i gemensamma rutiner, arbetssätt och eventuella skolgemensamma aktiviteter såsom temadagar. Exempel på gemensamma förhållningssätt och arbetsrutiner är bland annat arbetet med trygghet och studiero, vilket beskrivs närmare under rubriken *Trygghet och studiero*. Därtill framgår att de lärare som inte deltar i skolans gemensamma mötesforum förväntas följa de rutiner och arbetssätt som återfinns på Östra Strö skola, men att rektorn inte försäkras om detta mer än att den andra skolan inom rektorsområdet har liknande arbetssätt och rutiner. Slutligen framkommer i intervju med rektorn att det finns en planerad introduktion av nya och obehöriga lärare och att de ges stöd i arbetet. Exempelvis får den lärare som saknar behörighet i ett av sina undervisande ämnen stöd av kollega som är behörig i ämnet, på så vis att den som är behörig håller i vissa moment istället samt att hen delar med sig av sina planeringar.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att systematiskt leda och styra det pedagogiska arbetet på skolan utifrån en bred uppföljning och analys av kunskapsresultat och undervisningens genomförande.

Skolinspektionens granskning visar sammantaget att rektorn inte gör en bred uppföljning och analys av skolans resultat och undervisningens genomförande. Vidare ger rektorn bara till viss del ledning i hur det pedagogiska arbetet på skolan ska bedrivas och följer till viss del upp utvecklingsinsatser och huruvida lärandet i kollegiet ger avtryck i undervisningen. Det finns därför en risk att nulägesbilden enbart baserar sig på övergripande mått och att viktig information eller underlag om hur skolan och utbildningen ska utvecklas inte tas i beaktning. Det finns också en risk att utvecklingsinsatser och lärandet inom kollegiet blir generellt och inte anpassat utifrån de behov som finns inom den egna organisationen och inte ger effekt på elevers lärande.

I enlighet med 2 kap. 9 § skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Rektor ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas. I enlighet med 4 kap. 4 § skollagen ska rektorn systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen. Av läroplanen framgår att den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att verksamheten ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas.¹ Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektor ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen, kriterierna för bedömning av kunskaper och betygskriterierna.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn följer upp kunskapsresultat från alla olika ämnen som eleverna på Östra Strö undervisas i och utvecklar olika metoder för att ta reda på hur undervisningen genomförs hos samtliga lärare. Det kan exempelvis genomföras genom att rektorn på ett strukturerat sätt genomför lektionsobservationer och/eller på ett strukturerat sätt ställer frågor specifikt kring samtliga lärarnas undervisning i andra möten eller samtal med skolans personal och elever utöver lärarnas medarbetarsamtal. De uppgifter om undervisningens genomförande, elevernas samtliga kunskapsresultat och förutsättningar för genomförande som inhämtats i uppföljningen behöver analyseras utifrån en bredd av resultatmått. Med utgångspunkt i orsaksanalysen behöver rektorn besluta om och genomföra träffsäkra utvecklingsåtgärder som är specifika för Östra Strö skola. Dessa åtgärder ska ta sikte på att höja elevernas måluppfyllelse och höja undervisningens

¹ Läroplan för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 22), 1 Skolans värdegrund och uppdrag

kvalitet. Att utgå ifrån orsaksanalysen innebär att åtgärderna är behovsanpassade för skolans specifika verksamhet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Skolinspektionens motivering till bedömningen är följande: Granskningen visar att lärarna bedriver en strukturerad undervisning där mål och syfte tydliggörs för eleverna. Undervisningen är varierad och lärarna ger eleverna stöd så att de förstår uppgifterna och kan bibehålla sitt engagemang. Vidare arbetar lärarna aktivt för att motivera eleverna och stärka deras självförtroende. Granskningen visar vidare att lärarna anpassar undervisningen så att eleverna stimuleras och utmanas utefter deras egna förutsättningar och behov, samt att lektionsinnehållet möjliggör att eleverna kan reflektera och resonera utan ett givet svar och över sitt eget lärande. Slutligen visar granskningen att lärarna kontinuerligt låter eleverna utvärdera undervisningen och har inflytande över arbetssätt och innehåll.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd i undervisningen

Granskningen visar att lärarna bedriver en strukturerad undervisning där mål och syfte tydliggörs för eleverna. Av inskickad dokumentation, lektionsobservationer och i intervju med rektorn, lärarna och eleverna framgår att undervisningen har en tydlig struktur utifrån det tidigare beskrivna prioriterade utvecklingsområdet med ledarskap i klassrummet. Bland annat finns det i elevernas ordinarie klassrum, där de har majoriteten av sin undervisning med respektive klasslärare, dels ett veckoschema och dels ett schema för hela skoldagen uppskrivet på tavlan i klassrummet. Klasslärarna går igenom dagsschemat med sin klass på de lektioner som är klassens första för dagen. Vidare framgår att lärarna på Östra Strö skola har en gemensam syn kring att exempelvis lektionsinnehållet och målet med lektionen står på tavlan redan innan lektionsstart och att lärarna går igenom det med eleverna i samband med lektionsinledningen. Därutöver har lärarna på skolan tillsammans arbetat fram ett

bildstöd som finns i samtliga klassrum, kopplat till lektionsupplägget och målet med lektionen, som ska ge överblick av det planerade arbetet och hjälpa eleverna förstå innehållet och syftet med det. Av intervjuer med lärare och elever samt av lektionsobservationer framgår att lärarna summerar sina lektioner i form av en slags utvärdering och beroende på exempelvis det pågående arbetet. Därtill beskriver rektorn i intervju att det är uttalat från rektorshåll att en summering i form av utvärdering ska göras i slutet på lektioner, vilket beskrivs närmare under rubriken *Elevernas delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande*.

Granskningen visar vidare att undervisningen är varierad och att lärarna ger eleverna stöd så att de förstår uppgifterna och kan bibehålla sitt engagemang. I intervjuerna med lärarna och eleverna och vid lektionsobservationer framkommer att lärarna skapar variation i undervisningen utifrån både arbetssätt och arbetsformer. Exempelvis framgår att lektioner innehåller olika delmoment såsom lärarledda genomgångar, eget arbete, diskussioner och/eller arbete i par, gruppvis och helklass. I delmoment som innebär par- eller grupparbete parar lärarna ihop en eller flera elever alternativt låter eleverna arbeta utifrån så som de sitter. Därtill kan vissa lektioner innehålla mer praktiska inslag där eleverna exempelvis får rita, pyssla, arbeta med klossar och andra arbetsredskap i matematiken och naturorientande ämnen (NO). Vidare framgår av lektionsobservationer och i intervjuer med lärarna och eleverna att lärarna använder olika metoder för att hjälpa och stötta eleverna i undervisningen. Exempelvis ställer lärarna frågor till både gruppen och enskilda elever i samband med genomgångar och när eleverna arbetar självständigt. Om elever inte förstår vad eller hur lektionsarbetet ska göras efter introduktionen eller inte kommer igång, repeterar lärarna det med klassen eller i mindre grupp. Lärarna rör sig också aktivt under arbetets gång mellan enskilda elever, par eller grupper, kontrollerar att eleverna kommer igång och hjälper dem vid behov genom att de exempelvis räknar tillsammans med eleverna, ställer följdfrågor och ger exempel.

Motivation och stimulans i undervisningen

Granskningen visar att lärarna har höga förväntningar på eleverna samt motiverar dem för att stärka deras självförtroende och förmåga att lyckas med skolarbetet. Av samtliga lektionsobservationer och i alla intervjuer framgår att lärare på olika vis arbetar med positiv förstärkning för att uppmuntra eleverna till att lära och utvecklas utifrån sina individuella förmågor och förutsättningar. Exempelvis ger lärarna vid lektionsobservationerna bekräftande kommentarer och positiv återkoppling när enskilda elever svarar rätt på en fråga eller förklarar hur de tänker utifrån uppgifterna. När elever är osäkra uppmuntrar lärare dem att försöka eller ställer ledande följdfrågor för att få eleverna på rätt spår. Därtill arbetar lärarna aktivt med att också

belysa sådant som de uppfattar som positivt hos eleverna utöver skolarbetet eller undervisningen. De berömmar exempelvis goda beteenden även utanför klassrummet, såsom på raster. Vidare förmedlar lärarna höga, men adekvata, förväntningar på eleverna genom att ha en positiv inställning till elevernas förmåga i form av att de skapa ett klassrumsklimat där det är tillåtet att göra fel. Att bygga goda relationer med eleverna och planera undervisningen utifrån elevernas intressen är också strategier som används för att skapa inre motivation och stärka elevernas tro på den egna förmågan.

Granskningen visar vidare att lärarna anpassar undervisningen så att samtliga elever stimuleras och utmanas oavsett hur långt de kommit i sin kunskapsutveckling. Av lektionsobservationer och i samtliga intervjuer framkommer att undervisningen är differentierad så att uppgifter har olika svårighetsgrad, även om det i grunden är samma innehåll. Bland annat arbetar lärare med att anpassa texter och litteratur utifrån olika nivåer så att varje elev kan läsa och utmanas på den nivå hen befinner sig i sin kunskapsutveckling. Därtill utformar lärarna skrivuppgifter på så vis att de är öppna och möjliggör att elever både kan skriva korta och koncisa eller längre och mer nyanserade texter. Andra exempel som framkommer är läromedel som har olika svårighetsgrad samt att elever som nått längst i matematikundervisningen får arbeta med material eller lärobok anpassad för högre årskurser och i vissa fall får elever delta i matematikundervisningen med eleverna i en högre årskurs. Vidare framgår att elever som blir färdiga med det planerade arbetet erbjuds extra uppgifter av mer avancerad karaktär. Dessa uppgifter kan exempelvis vara mer utmanande och fördjupande inom antingen samma område eller ett liknande men annat område i samma ämne.

Elevernas delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Granskningen visar att undervisningen innehåller arbetssätt och moment där eleverna ges möjlighet att reflektera och resonera utan ett givet svar och över sitt eget lärande. Vid lektionsobservationer och i intervjuer med representanter för elevhälsan, lärare och elever framkommer att eleverna får möjlighet att arbeta med uppgifter som möjliggör reflektion, både kring svaret och hur de kan lösa uppgiften. Exempel som framgår är att eleverna får arbeta med och presentera olika sätt att räkna ut och svara på frågor samt reflektera över varför de svarat som de gjort. Lärarna ställer dessutom frågor av reflekterande karaktär till klassen och till enskilda elever, både i samband med genomgångar och under arbetets gång. Andra exempel som framkommer är att elever får arbeta med uppgifter där svaren och lösningarna varierar mellan elever, par eller grupper och som eleverna i ett senare skede får diskutera och motivera för varandra i både mindre och större sammanhang. Vidare framgår av intervjuerna med lärare och elever och vid lektionsobservationer flera exempel på hur lärarna arbetar

för att ge eleverna möjlighet att reflektera kring sitt eget lärande. Bland annat ger lärarna efter enskilda lektioner eller efter avslutat arbetsområde eleverna möjlighet att både muntligt och skriftligt reflektera utifrån vad de lärt sig och vad de skulle vilja bli bättre på. Därtill framgår att klasslärarna individuellt med eleverna tittar tillbaka i elevernas skrivhäften ibland för att synliggöra deras kunskapsutveckling över tid. Utöver de reflektionsmöjligheter som ges i olika undervisningssituationer lyfts även utvecklingssamtalen som ett tillfälle då eleverna reflekterar över sitt lärande genom att de tillsammans med lärare får diskutera sitt eget lärande.

Vidare visar granskningen att lärarna använder olika metoder för att planera och utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna samt att lärarna låter elevernas synpunkter påverka undervisningens genomförande. Vid lektionsobservationer och i intervjuer med lärare och elever framkommer att eleverna på olika vis ges möjlighet att ge synpunkter på och påverka undervisningen. Bland annat framgår att klasslärarna på Östra Strö skola regelbundet utvärderar undervisningen tillsammans med eleverna i samband med lektionsavslut, men att det kan variera om klasslärarna gör det muntligt eller skriftligt. I en av klasserna får eleverna också veckovis skriva vad de har lärt sig, vad som var roligt och vad de skulle vilja bli bättre på i så kallade utvärderingshäften. I en elevintervju beskriver eleverna att de ibland får repetera eller göra ett lektionsmoment en gång till efter att många skrivit i sina utvärderingsböcker att de vill det eller om eleverna frågar klassläraren om det i samband med pågående lektion. Det framkommer också att vissa lärare under pågående moment eller arbetsområde frågar eleverna exempelvis hur de upplever undervisningen och om de skulle vilja göra förändringar i innehållet. Vidare framgår i intervju med lärarna att de också planerar undervisningen tillsammans med eleverna. Som exempel beskriver lärarna att de i samband med nya teman eller arbetsområden börjar med att eleverna först får göra en tankekarta och ge förslag på hur de vill arbeta med temat eller arbetsområdet, så att planeringen anpassas utefter elevernas behov och önskemål. Det framgår också att eleverna ibland får rösta och välja mellan olika lektionsinnehåll på exempelvis idrotten. Slutligen ges eleverna även viss möjlighet i samband med sitt utvecklingssamtal och i elevenkäter att diskutera och ge synpunkter på och utvärdera undervisningen.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Skolinspektionens motivering till bedömningen är följande: Granskningen visar att det på skolan finns ett gemensamt och aktivt arbete för att skapa och bibehålla studiero i undervisningen vilket även eleverna regelbundet inkluderas i. Granskningen visar också att personalen på skolan arbetar medvetet för att gemensamt skapa en trygg skolmiljö för eleverna och att arbetet består av såväl förebyggande som främjande insatser.

Skolans arbete med studiero

Granskningen visar att det på skolan finns ett gemensamt och aktivt arbete för att skapa och bibehålla studiero i undervisningen vilket även eleverna regelbundet inkluderas i. Av inskickad dokumentation och intervjuerna med rektorn, lärarna, representanter för elevhälsan och eleverna framgår att skolan tar reda på elevernas upplevelse av studieron via årliga enkäter och utvecklingssamtal. Även fortlöpande under läsåret håller sig rektorn och personalen informerad om elevernas upplevelser av studieron genom klass- och elevråd. Förutom i dessa forum så kommunicerar lärarna frekvent med varandra och också med eleverna kring vad studiero innebär, vad som förväntas av alla och vad eleverna som grupp och som enskilda individer behöver för att få studiero. Den samlade bilden på skolan är att det råder en generellt god studiemiljö på skolan, även om det vissa läsår förekommer klasser där det finns utmaningar med att skapa och bibehålla en god studiero. Vidare framkommer i intervjuer med rektorn och lärarna att gemensamma strategier och förhållningssätt kopplade till studieron diskuteras regelbundet inom kollegiet i samband med bland annat APT. Exempel på gemensamma strategier som arbetats fram utifrån identifierade behov är att lärarnas lektionsinledning följer en gemensam tydlig struktur samt att de även har en gemensamt framtagna tavelstruktur. Lärarna arbetar också aktivt med att dela in klasserna i mindre grupper vid behov, genom att nyttja grupprum och i samarbete med personalen från fritidshemmet. Personalen pratar även med varandra för att snabbt identifiera eventuella behov av anpassningar i

klassrummet exempelvis i samband med att eleverna kommer in från en rast där det kan ha uppstått situationer som kan komma att påverka studieron. Eleverna har också bestämda sittplatser och lärarna använder i huvudsak handuppräckning som ett sätt för eleverna att signalera om de är i behov av hjälp eller vill ha ordet. Det finns därutöver tillgång till olika hjälpmedel såsom hörselkåpor, sittkuddar och balansbrädor, vilket eleverna använder vid behov i syfte att enklare kunna fokusera. Vidare framgår att skolan har gemensamma regler såsom skolgårdsregler och ordningsregler som har tagits fram av personalen i samarbete med eleverna och som revideras i samband med klass- och elevråd vid behov. Slutligen framgår av lektionsobservationer och intervjuer med lärare och elever att lärarna vidtar ändamålsenliga åtgärder för att skapa och behålla studiero i undervisningen. Gemensamma exempel som framkommer är bland annat att lärarna ber eleverna prata mer lågmält då ljudnivån höjs i klassrummet och i vissa fall även gå fram till eleverna för att leda dem tillbaka till skolarbetet genom att ställa frågor eller ge muntliga instruktioner. Därtill använder lärarna sig av ramsor eller färgkoder på tavlan i syfte att signalera om exempelvis vilken ljudnivå som gäller i klassrummet eller för att få elevernas uppmärksamhet.

Skolans arbete med trygghet

Granskningen visar att personalen på skolan arbetar medvetet för att gemensamt skapa en trygg skolmiljö för eleverna och att arbetet består av såväl förebyggande som främjande insatser. Av samtliga intervjuer och inskickad dokumentation framgår att skolan använder flera olika metoder för att kartlägga elevernas upplevelse av trygghet. Exempelvis genomförs trivselenkäter och frågor om trygghet tas upp på hälsosamtal, utvecklingssamtal och regelbundet i klass- och elevråd. Resultaten av de olika enkäterna och samtalen och också kränkingsärenden följs upp av rektorn tillsammans med personalen i bland annat EVK och på APT. Lärarna diskuterar resultaten på enkäterna också med eleverna i exempelvis klass- och elevråd. I tidigare kartläggningar har det framkommit att raster och förflyttningar mellan olika lokaler är riskmoment för kroppskontakt och verbala kränkningar. Exempel på förebyggande arbete utifrån de risker som identifierats är att lärarna anpassar flödet av elever i samband med raster för att minska på antalet elever i korridorerna samtidigt samt att personalen positionerar sig mer effektivt i olika zoner för att få bättre uppsikt över eleverna och öka tryggheten utifrån om det bedöms finnas mer eller mindre risk. Ett annat exempel på förebyggande arbete är att skolan genomför så kallade trygghetsvandringar för att identifiera om det finns specifika platser där elever känner sig otrygga. Vidare framgår av samtliga intervjuer att skolans främjande trygghetsarbete exempelvis består av de skolgemensamma temadagarna några gånger per termin för samtliga klasser bland annat i syfte att elever som inte går i samma årskurs och klass ska lära känna varandra

samt att äldre elever interagerar med de yngre. Det främjande arbetet består också i att lärarna och fritidspersonalen har ett rastvärdskap som en del i sitt uppdrag samt att fritidspersonalen har i uppdrag av rektorn att planera för och hålla i rastaktiviteter som är tillgängliga för alla elever. Det framkommer emellertid i samtliga intervjuer att fritidspersonalen sällan håller i rastaktiviteter. Slutligen arbetar personalen medvetet för att synliggöra alla elever, bland annat genom att ha nära dialog och samarbete med vårdnadshavare.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i låg utsträckning.

Skolinspektionens motivering till bedömningen är följande: Granskningen visar att rektorn inte följer upp och analyserar lärarnas omdömen för att identifiera eventuella avvikelser i syfte att stärka likvärdigheten. Granskningen visar också att rektorn visserligen ger lärarna vissa förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar tillsammans, men att rektorn inte leder arbetet eller försäkrar sig om att lärarna regelbundet diskuterar och kvalitetssäkrar bedömningar samt använder olika metoder i arbetet.

Analys av omdömen

Granskningen visar att rektorn inte följer upp och analyserar lärarnas omdömen för att identifiera eventuella avvikelser i syfte att stärka likvärdigheten. Rektorn beskriver i intervju och i inkommen dokumentation att lärarna skriver in omdömen kopplat till elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen via skolans digitala inrapporteringsystem, men att hen inte följer upp eller analyserar dessa utifrån ett rättvis- eller likvärdighetsperspektiv. Det framgår också av inskickad dokumentation och i intervjun med rektorn att hen endast sammanställer och analyserar elevernas kunskapsresultat utifrån bedömningsstödet i svenska och matematik i årskurs 1 och 2 och resultat på nationella proven i årskurs 3 utifrån perspektivet om eleverna

individuellt når målen eller inte. Därtill jämför inte rektorn resultaten på nationella proven med lärarnas omdömen eller för diskussioner med lärarna kring eventuell diskrepans mellan omdömena och elevernas resultat på de nationella proven. Vidare framgår i intervju med lärarna att klasslärarna på Östra Strö skola sedan förra läsåret inte för samtal med rektorn, varken individuellt eller inom kollegiet, kring omdömen, elevernas kunskapsresultat och resultat på nationella proven i samband med skolans systematiska kvalitetsarbete.

Kvalitetssäkring av omdömen

Granskningen visar att rektorn visserligen ger lärarna vissa förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar tillsammans, men att rektorn inte leder arbetet eller försäkras sig om att lärarna regelbundet diskuterar och kvalitetssäkrar bedömningar samt använder olika metoder i arbetet. Av inskickad dokumentation och i intervjun med rektorn framgår att endast lärarna som har majoriteten av sin anställning på Östra Strö skola förväntas av rektorn att samplanera och sambedöma inom ramen för den gemensamma arbetstiden, där det finns specifik tid avsatt varje vecka för lärarna att kunna göra det. Däremot har rektorn inte följt upp om samplanering och sambedömning sker inom kollegiet på Östra Strö skola. Av intervjun med lärarna och representanter för elevhälsan framgår att sambedömning inte sker kontinuerligt på den specifikt avsatta tiden utan endast vid osäkerhet exempelvis vid bedömningen av exempelvis nationella proven. Rektorn och lärarna beskriver vidare i intervjun att det inte finns något samarbete med den andra skolan inom rektorsområdet gällande samrättning av exempelvis nationella proven. Slutligen framgår av intervjuer med lärarna och inskickad dokumentation att klasslärarna i årskurs 1-3, och utöver nationella proven i årskurs 3, endast kvalitetssäkra sina omdömen i ämnena svenska och matematik i årskurs 1 och 2.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp och analysera omdömen och kunskapsresultat ur olika perspektiv för att säkerställa att lärarnas omdömen av elevernas kunskaper är rättvisande och likvärdiga.

Skolinspektionens granskning visar sammantaget att rektorn inte följer upp och analyserar lärarnas omdömen för att säkerställa att de är rättvisa och likvärdiga eller för att identifiera eventuella avvikelser i bedömningen.

Enligt 1 kap. 9 skollagen ska utbildningen inom skolväsendet vara likvärdig oavsett var i landet den anordnas. Av läroplanen framgår att rektorn som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Därtill ansvarar rektorn för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kriterierna för bedömning av kunskaper.² I läroplanen anges vidare att lärare utifrån kursplanernas krav allsidigt ska utvärdera varje elevs kunskapsutveckling.³

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn följer upp och analyserar omdömen och resultat på nationella proven ur olika perspektiv för att säkerställa att lärarnas omdömen av elevernas kunskaper är så rättvisande och likvärdiga som möjligt samt i syfte att identifiera eventuella avvikelser. Exempelvis kan rektorn följa upp och jämföra omdömen inom ett och samma ämne samt mellan ämnen, mellan elevgrupper och mellan olika lärare. Dessutom kan rektorn analysera omdömen i förhållande till resultaten på de nationella proven och bedömningsstöden. Vidare kan rektorn tillsammans med enskilda lärare och lärargrupper föra samtal och hitta förklaringar till eventuella skillnader och avvikelser samt undersöka om dessa är motiverade. Det kan exempelvis göras i samband med lärarnas utvärdering av det gångna läsåret. Rektorn kan också tillsammans med lärarna diskutera vilka eventuella förändringar som behövs, samt se till att arbetet med avvikelseanalys blir en tydlig del av det systematiska kvalitetsarbetet.

På Skolinspektionens vägnar

X Johanna Oskarsson Abraha...

Beslutsfattare
Signerat av: Johanna Oskarsson Abrahamsson

X Nerman Hopovac

Föredragande
Signerat av: Nerman Hopovac

I handläggningen av ärendet har även Lena Osvaldsson medverkat.

² Lgr22, 2.8 Rektorns Ansvar

³ Lgr22, 2.7 Bedömning och Betyg

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Två lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 22 till 24 november 2023. Besöket genomfördes av Nerman Hopovac och Lena Osvaldsson .

Östra Strö skola är en kommunal skola med förskoleklass samt årskurs 1-3. För läsåret 2023/2024 bedriver skolan verksamhet för 31 elever i årskurserna 1-3. Skolan leds av rektorn vars verksamhetsområde även inkluderar Vasavångskolan 1-6 samt bägge skolors förskoleklasser.